

زردی یکی از شایعترین مشکلات و یکی از مهمترین علل بستری نوزادان می باشد ۶۰٪ نوزادان رسیده و ۸۰٪ نوزادان نارس دچار زردی می شوند.

زردی به دو نوع اصلیتقسیم می شود:

- زردی مستقیم (کبد نوزاد مشکل دارد و قادر به دفع بیلیروبین نیست)

- زردی غیرمستقیم (زردی همراه با شیر مادر)

آنچه که بیشتر در نوزادان دیده می شود زردی غیر مستقیم است .

زردی در روز اول تولد، مهم و اغلب خطرناک است و معمولاً توسط پزشک تشخیص داده می شود. اینگونه موارد معمولاً نیاز به بستری در بیمارستان دارند..

اگر تصور می کنید نوزادتان زرد است بخصوص اگر نوزاد نارس است: بهترین توصیه مراجعه به پزشک متخصص کودکان است.

تفسیر میزان زردی بعهدہ پزشک متخصص کودکان است.

- اگر در نوزاد رسیده، میزان بیلی روبین به عدد ۲۵ نزدیک شود و یا از آن بیشتر شود، بیمار اغلب در معرض تعویض خون قرار دارد. عدم بستری و درمان نوزاد در این موارد بسیار خطرناک است.

- اگر میزان بیلی روبین بالاتر از ۲۵ میلی گرم در دسی لیتر باشد و درمان نشود، منجر به ایجاد بیماری مهلک و خطرناکی بنام کردن ایکترس می شود. این بیماری با مرگ و میر بسیار بالایی همراه است و شیرخوارانی که جان سالم به در می برند دچار اختلالات شنوایی و بیماری حرکتی در اندام ها می شود که باعث ناتوانی جدی در زندگی آینده فرد می شود.

کدام نوزادان در معرض خطر بالاتری برای زردی قرار دارند؟

- ◀ اگر مادر گروه خون O داشته باشد ولی نوزاد گروه خون A یا B داشته باشد.
- ◀ اگر مادر Rh منفی و نوزاد Rh مثبت داشته باشد. بخصوص اگر مادر آمپول رگام حین حاملگی و بعد از زایمان دریافت نکرده باشد و به ویژه در زایمان های دوم به بعد.
- ◀ سابقه زردی در فرزندان قبلی
- ◀ عدم دریافت کافی شیر مادر در روزهای اول زندگی
- ◀ نوزادان نارس (سن حاملگی کمتر از ۳۷ هفته)
- ◀ نوزادان با وزن تولد کمتر از ۲۵۰۰ گرم
- ◀ نوزادان متولد شده از مادران مبتلا به دیابت
- ◀ نوزاد مبتلا به فاوویسم

فتوتراپی:

نوردرمانی (فتوتراپی) باید با نظر پزشک انجام شود.

بهترین درمان زردی، نور درمانی یا فتوتراپی است.

■ پوشاندن چشمها و ناحیه تناسلی نوزاد در هنگام فتوتراپی ضروری است.

■ جهت فتوتراپی از لامپ های مخصوص با طول موج مشخص استفاده می شود.

■ معمولاً فتوتراپی هنگام شیردهی و تعویض پوشک نوزاد قطع می شود.

■ فتوتراپی عوارض خیلی کمی دارد. گاهی سبب اسهال و کم آبی نوزاد می شود. در مواردی نیز بثورات پوستی گذرا روی بدن نوزاد ظاهر می گردد.

■ فتوتراپی در منزل با استفاده از لامپ های مخصوص که توسط شرکت ها ارائه می شود، در پاره ای اوقات توصیه می شود

■ یادمان باشد فتوتراپی در منزل، در نوزادان نارس، وزن کمتر از ۲۵۰۰ گرم، زردی در ۴-۵ روز اول زندگی، زردی با مقادیر بیلی روبین بالاتر از ۱۵ میلی گرم در دسی لیتر و زردی های مستقیم توصیه نمی شود.

استفاده از لامپهای مهتابی در منزل توصیه نمیشود ، مگر آنکه نکات زیر را در نظر داشته باشیم:

- * زردی نوزاد شدید نباشد.
- * نوزاد عفونت نداشته باشد.
- * امکان معاینه نوزاد حداقل روزی یک بار توسط پزشک وجود داشته باشد.
- * نوزاد نارس نباشد (ماه او کم نباشد).
- * حداقل از ۴ تا ۶ لامپ استفاده شود و لامپ ها هم *بیشتر از ۵۰۰ ساعت کار نکرده باشند.
- * فاصله لامپ از بدن نوزاد حداقل ۳۰ تا ۴۵ سانتی متر باشد

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مجموعه بهداشت و درمان نمرتان مازندران
بیمارستان امام بهمن ملایق (ع)

خود مراقبتی در

زردی در نوزادان

پنجم بعد از تولد، جهت کنترل زردی نزد پزشک متخصص
کودکان مراجعه نمایند

■ گاه این تصور غلط وجود دارد که برای درمان زردی باید
شیرمادر را قطع کرد. این امر بسیار خطرناک است و انجام
خودسرانه آن به هیچ وجه توصیه نمی شود. حتما با پزشک
مشورت نمایید.

نکته ها:

■ پوشیدن لباس زرد، سبب تشدید زردی نمی شود ولی
ممکن است سبب اشتباه در برآورد میزان زردی شود.

■ بهترین راه پیشگیری از زردی نوزادی، تغذیه هرچه
زودتر با شیرمادر و توصیه به شیردهی مکرر با شیر مادر
است.. هیچ محدوده زمانی و مقداری برای مصرف شیرمادر
وجود ندارد. شیردهی مداوم، سبب افزایش دفع مدفوع و نیز
افزایش دفع زردی می شود

■ حدود ۱۰ تا ۲۰ درصد نوزادان بعد از ترخیص، مجدداً به علت
زردی بستری میشوند. لذا توصیه میشود نوزادان ۲۴ تا ۴۸
ساعت بعد از ترخیص به متخصص کودکان مراجعه نمایند.
نوزادان با زردی شدید بایستی از نظر شنوائی بررسی
شوند.

■ بعضی از والدین تصور می کند اگر نوزاد در روز اول و
دوم زرد نباشد، دیگر دچار زردی (ایکتر) نمی شود. در
صورتی که بیشتر موارد زردی ها، از روز سوم تولد به بعد
ایجاد می شود. لذا بایستی نوزادان، در روزهای سوم تا

شناسنامه پملفت آموزشی	
موضوع	خود مراقبتی در زردی در نوزادان
تهیه کننده	واحد ارتقا سلامت
تأیید کننده علمی	آقای دکتر بابا مرادی
سمت	مدیر گروه اطفال
تاریخ تهیه	۱۳۹۶
تاریخ بازنگری	۱۴۰۳
شماره تماس	۴۴۲۱۰۹۲۲ - داخلی ۱۷۰
تهیه کننده	واحد ارتقا سلامت